

KALUSTEIDEN HOITO-OHJEET

Modeosta saat kalusteet niin julkitiloihin, toimistoon kuin kotiisi.
Jotta kalusteesi säilyvät mahdollisimman pitkäikäisinä, on niitä tärkeää hoitaa oikein.

Tästä hoito-ohjeesta löydät neuvoja yleisimpien kalustemateriaalien hoitoon sekä tietoa siitä, millaisia puhdistus- ja hoitoaineita sekä välineitä materiaalien hoidossa kannattaa käyttää. Kun kaluste on käyttökänsä päässä, tulee se kierrättää asianmukaisesti.

KALUSTEIDEN OIKEAOPPINEN KÄYTTÄMINEN

Huonekalulla tarkoitetaan sisätiloissa käytettävää irrallista tai kiinteää kalustetta. Huonekalujen käytössä tärkeintä on, että niitä käytetään siihen tarkoitukseen, johon ne on valmistettu. Huonekalut ovat usein kovassa käytössä, joten mukana tulleita käyttöohjeita on syytä noudattaa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä mekanismien oikeaan käyttötapaan.

Yleisen turvallisuuden laiminlyönti vähentää tai jopa poistaa myyjän vastuun tuotevirhetapauksissa ja valmistajan vastuun tuotevastuutapauksissa.

Kalusteen käytössä huomioon otettavat turvallisuustekijät

- Ei saa käyttää tikkaina
- Ei saa istua käsinojalla
- Ei saa kuormittaa liikaa
- Valmistajan erikoisohjeita noudatettava
- Ruuvit ja helat tarkistettava ajoittain, että ovat edelleen kiristettyjä

Kalusteen sijoittamisessa huomioon otettavat turvallisuustekijät

- Varmista, että huonekalun jaloissa on suojus, joka on materiaaliltaan käyttötarkoitukseen sopiva
- Ei saa sijoittaa voimakkaaseen auringonvaloon tai lämmityslaitetta vasten
- Ei saa sijoittaa kulkureitille tai aukeavan oven tielle, jotta kaluste ei kolhiinnu
- Ei saa jättää ulos

Kalustetta ei pidä käyttää väärin esimerkiksi seuraavasti

- Käyttämällä sitä tikkaina tai kiipeämisalustana
- Keinumalla tuolilla kahden jalan varassa
- Istumalla tuolin käsinojalla tai pöydän reunalla
- Siirtämällä hyllyä tyhjentämättä ja purkamatta
- Kuormittamalla hyllyä liikaa (Seinien kantavuus on tarkistettava ennen kuin kaappeja tai muita kalusteita ripustetaan.)

Huonekalun sijoittamisessa ja jalkojen suojuksessa on hyvä ottaa huomioon lattiamateriaali, jolle huonekalu sijoitetaan. Lattiamateriaalin tulee kestää huonekalun kuormitus ilman painaumia. On hyvä varmistaa, että värillinen huonekalu- tai suojusmateriaali ei jätä jälkiä lattiaan. Kosteudesta pilaantuvalla lattialla käytettävä suojus ei saa imeä vettä. Kaikki lattiamateriaalit eivät kestä painumatta tavanomaisia kaappi-, hylly-, eikä tuolinjalkakuormia.

KALUSTEIDEN HUOLTAMINEN

Kalusteiden eri materiaaleja hoidetaan eri tavoin. Kalusteissa saatetaan käyttää esimerkiksi puuta, muovia, metallia, lasia, kiveä tai linoleumia. Hoito-ohjeiden noudattaminen on tärkeää, sillä materiaalille epäsojiva puhdistusaine voi pilata sen. Yhdelle pintamateriaalille sojiva puhdistusaine voi pilata toisen materiaalin, joten on syytä noudattaa materiaalille sojivaa hoito-ohjetta. Hoida huonekalua sen materiaaleille ja pintakäsittelylle ominaisella tavalla.

Suosittelava tapa pitää huonekalusta huolta on tunnollinen ylläpitosiivous neutraaleita aineita käyttäen, vahvoilla aineilla tehdyn shokkihoidon sijaan. Yleisesti voidaan todeta, että kalusteiden kannalta ahkera ylläpitosiivous neutraaleilla aineilla on parempi kuin shokkihoito vahvoilla, pintoja kuluttavilla aineilla.

Useimmat puukalusteet ovat lakattuja tai maalattuja, jotkut öljyttyjä, vahattuja tai täysin vailla pintakäsittelyä. Kalusteiden puhdistuksessa ja hoidossa on ratkaisevaa se, miten pinta kestää kosteutta. Kovapintaisia kalusteita imuroidaan pölysuuttimella tai pyyhittää nihkeällä säännöllisesti. Kalusteiden jalat samoin kuin koristeelliset ja monimuotoiset kalusteetkin on usein käteväntä imuroida. Laajoilta tasopinnoilta saa pölyt nopeimmin pois nihkeällä pyyhkimällä. Tahriintumat sekä kevyt lika poistetaan tarpeen mukaan kostealla pyyhkimällä ja kosteudelle arat sekä kiiltävät pinnat kuivataan kiiltäviksi.

KALUSTEIDEN SUOJAUSMENETELMIÄ

Vahaus	Pinnan suojaaminen vahalla
Öljyäminen	Pinnan suojaaminen tarkoitukseen sojivalla öljyllä
Pinnan käsittely tekstiili-pintojen suoja-aineella	Kosteuden ja lian imeytymisen kuituihin estävä kalvo, joka saadaan aikaan joko suihkuttamalla tai veteen lisättävällä suoja-aineella

KALUSTEIDEN PUHDISTUSMENETELMIÄ

Harjaus	Roskien tai kuivan irtolian poistaminen harjalla kaluste- ja tekstiilipinnoilta
Imurointi	Irtolian poistaminen imurilla
Kuivapyyhintä	Pyyhitään kuivalla pölyä sitovalla siivouspyyhkeellä. Sopii pinnoille, jotka eivät siedä vettä.
Nihkeäpyyhintä	Pyyhitään esimerkiksi neutraalissa puhdistusaineliuksessa nihkeytetyllä siivousvälineellä, kuten, siivouspyyhkeellä. Pinta jää kosteaksi ja sen voi kuivata tai antaa kuivua itsestään. Poistaa irtolian lisäksi vähäistä tahraisuutta. Sopii kevyesti likaantuneille pinnoille eikä aratkaan pinnat vahingoitu.
Kosteapyyhintä	Pyyhitään puhdistusaineliuksessa kostutetulla siivousvälineellä, esimerkiksi siivouspyyhkeellä. Pinta jää kosteaksi ja sen voi kuivata ja antaa kuivua itsestään. Sopii tuoreeseen likaan ja kevyesti likaantuneille pinnoille.
Märkäpyyhintä	Ainoastaan vettä sietäville pinnoille. Pyyhitään puhdistusaineliukseen kastetulla siivousvälineellä. Pinta jää niin märäksi, että se on kuivattava. Jos on käytetty voimakasta puhdistusainetta, pinta huuhdellaan.
Painehuuhtelu	Suoritetaan tekstiilimateriaaleille painehuuhtelukoneella. Paineinen vesi ja puhdistusaineliuos ohjataan suuttimen kautta puhdistettavalle pinnalle. Koneessa on veden imuri, joka imuroi veden ja puhdistusainelioksen.
Höyrypuhdistus	Vesihöyryllä suoritettava puhdistus, jota tehostetaan mekaanisella käsittelyllä. Vesihöyry irrottaa kiinnittyneen lian, joka poistetaan pyyhkimällä tai imuomalla.

PUHDISTUSAINEET

Puhdistusaineita voidaan jaotella esimerkiksi pH-arvon mukaan. Useimpiin tilanteisiin sopii parhaiten neutraali tai heikosti emäksinen puhdistusaine. Tahrojen poistoon voidaan käyttää jotakin liuotetta kuten esimerkiksi mineraalitärpättä tai denaturoitua spritiä. Puhdistusaineet tulee säilyttää niin, että lapset eivät saa niitä haltuunsa. Noudata puhdistusaineiden käyttöohjeita. Parasta on aloittaa aina miedoimmalla puhdistusaineella.

Erilaiset puhdistusaineet sopivat eri tarkoituksiin:

NEUTRAALIT PUHDISTUSAINET

(käyttöliuoksen pH on 6–8)

- Soveltuvat kaikille vettä sietäville pinnoille.
- Neutraalit puhdistusaineet ovat puhdistusvaikutuksiltaan kaikkein miedoimpia
 - Esimerkiksi: Astianpesuaineet, ikkunanpuhdistusaineet ja pintojen puhdistusaineet

HEIKOSTI EMÄKSISET PUHDISTUSAINET

(käyttöliuoksen pH on 8–10)

- Soveltuvat kaikille vettä sietäville pinnoille
- Erinomaisia myös WC- ja pesutilojen sekä saunan pesussa
 - Esimerkiksi: Yleispuhdistusaineet, ikkunanpuhdistusaineet, desinfioivat puhdistusaineet sekä tekstiilipintojen vaahtopuhdistusaineet

EMÄKSISET PUHDISTUSAINET

(käyttöliuoksen pH on 10–11)

- Ainetta käytettävä varoen maalipinnoilla
- Aineet pehmittävät vahat
 - Esimerkiksi: Yleispuhdistusaineet, hankausaineet, ikkunanpuhdistusaineet ja desinfioivat puhdistusaineet

VAHVASTI EMÄKSISET PUHDISTUSAINET

(käyttöliuoksen pH on yli 11)

- Käytettävä maali- ja lakkapinnoille erittäin varovasti
 - Esimerkiksi: Uuninpuhdistusaineet, desinfioivat pesuaineet, koneastianpesuaineet ja vahanpoistoaineet

HAPPAMAT PUHDISTUSAINET

(käyttöliuoksen pH 0–6)

- Aroille pinnoille käytettävä varoen tai ei lainkaan
- Eivät sovi alumiinille, emalille, havupuupinnoille tai marmorille
 - Esimerkiksi: WC:n puhdistusaineet, ruoste-, kalkki- ym. tahrojen poistajat

PUU, PUULEVYT JA VIILUTETUT LEVYT

Huonekaluissa puu on eri muodoissa, esimerkiksi kokopuuna (massiivipuuna) tai viilupintaisena levynä.

- Kokopuu turpoaa tai kutistuu helposti. Tasaiset, kokopuiset pinnat voivat vinoutua, kaareutua tai lommoutua. Kokopuista huonekalua ei pidä asettaa alttiiksi voimakkaille lämmön tai kosteuden muutoksille.
- Viilu on ohut puulevy, jonka paksuus vaihtelee. Viilulla voidaan päällystää esimerkiksi puu-, lastu- tai MDF-levyä, joka on kuivausmenetelmällä valmistettua kuitulevyä.

Pinnan kestävyys riippuu puun laadusta, pintakäsittelystä, viilun paksuudesta ja sen alla olevasta materiaalista. Käsittelemätön puu likaantuu ja tahraantuu helposti. Tämän vuoksi pinnat on yleensä käsitelty joko maalilla, lakalla, öljyllä tai vahalla. Pintaa hoidetaan aina sen käsittelytavan mukaisesti.

MAALATTU PUUPINTA

Maali muodostaa pintaa suojaavan kalvon, joka peittää täysin puun kuvioinnin. Maalipinta saattaa olla kiiltävä, puolikiiltävä tai himmeä. Puun eläminen halkaisee helposti kovan maalipinnan.

Hoito ja suojaus	Nihkeä- tai kosteäpyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteäpyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Kiiltävä pinta suojataan ainoastaan silloin tällöin ohuelti kalustevahalla. Pinnoille asetettavien laitteiden kuminastat tulisi korvata huopanastoilla tai muulla värjäämättömällä materiaalilla.
Tahrojen poisto	Kaikille tahroille ensin laimentamaton neutraali pesuneste. Väritahrat ja veteen liukenemattomat tahrat poistetaan mineraalitärpätillä tai denaturoidulla sprillä, mutta varovasti, koska kaikki pinnat eivät kestä käsittelyä. Aineen sopivuus kannattaa testata näkymättömään kohtaan. Lopuksi pyyhitään kostella ja kuivataan.
Varottava	▪ Hankaavia siivousvälineitä ja -aineita ▪ Himmeän pinnan voimakasta hankausta, sillä pinta alkaa helposti kiiltää ▪ Vahvasti emäksisiä ja happamia puhdistusaineita ▪ Voimakkaita liuottimia, kuten asetonia ja tinneriä ▪ Värjääviä nesteitä ▪ Runsasta veden käyttöä ja pitkäaikaista nesteen vaikutusta ▪ Kuumia esineitä tai kuumaa vettä

VAHATTU PUUPINTA

Käsittelemättömän puupinnan vahaamiseen käytetään huonekaluvahaa tai mehiläisvahaa.

Pinta on altis värjäytymään tahroista, mutta tahrakohta on korjattavissa uudelleen. Vahattu pinta on jonkin verran kiiltävämpi kuin öljytty pinta.

Hoito ja suojaus	Kuiva- tai nihkeäpyyhintä siivouspyyhkeellä. Vahaus nukkaamattomalla siivouspyyhkeellä.
Tahrojen poisto	Tahrat ja vesijäljet poistetaan vahalla.
Varottava	▪ Värjääviä aineita ▪ Kuumuutta

LAKATTU PUUPINTA

Lakka on läpinäkyvän kalvon muodostuva pintakäsittelyaine, jonka kiiltoaste vaihtelee. Lakatussa pinnassa pienet kulumat eivät näy yhtä hyvin kuin maalipinnassa. Ennen lakkausta puupinta voidaan petsata. Petsauksella saadaan puun syyt kauniimmin esille, sopivampi värisävy tai erilaisia tummuusasteita.

Hoito ja suojaus	Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä (esim. astianpesuaineliuos) kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Pidä kemikaalien vaikutusaika mahdollisimman pienenä. Himmeät ja puolihimmeät pinnat ovat arimmat. Vältettävä hankausta, sillä ne alkavat helposti kiiltää. Pinnoille asetettavien laitteiden kuminastat korvattava huopanastoilla tai muulla värjäämättömällä materiaalilla.
Tahrojen poisto	Kaikille tahroille ensin laimentamaton neutraali pesuneste. Väritahrat ja veteen liukenemattomat tahrat poistetaan mineraalitärpätillä tai denaturoidulla sprillä, mutta varovasti, koska kaikki pinnat ei kestä käsittelyä. Aineen sopivuus kannattaa testata näkymättömään kohtaan. Lopuksi pyyhitään kostella ja kuivataan. Kalustevahalla hangataan varovasti erittäin pahoja tahroja samoin kuin kuumuuden ja kosteuden jättämiä jälkiä.
Varottava	▪ Hankaavia siivousvälineitä ja -aineita ▪ Pinnan epätasainen mekaaninen rasitus johtaa usein epätasaiseen kiiltoon ▪ Vahvasti emäksisiä sekä happamia puhdistusaineita ▪ Voimakkaita liuottimia, kuten asetonia ja tinneriä ▪ Vahojen käyttöä, koska niiden poistaminen tarvittaessa saattaa aiheuttaa vaikeuksia ▪ Kuumia esineitä tai kuumaa vettä ▪ Runsasta veden käyttöä ja pitkäaikaista nesteen vaikutusta ▪ Värjääviä nesteitä, erityisesti kahvia ▪ Syviä naarmuja, joiden kautta rasva voi tunkeutua puuhun

ÖLJYTTY PUUPINTA

Käsittelemätön puupinta voidaan öljytä. Öljy tasoittaa ja syventää puun väriä ja lisää sen kosteudenkestoa. Öljykäsitelty pinta kestää rajoitetusti alkoholia, nesteitä ja lämpöä.

Hoito ja suojaus	Kuiva- ja nihkeäpyyhintä siivouspyyhkeellä. Puupinta öljytään muutama kerta vuodessa esimerkiksi kalusteöljyllä. Öljy hierotaan puhtaaseen ja kuivaan puupintaan voimakkain pyörivin liikkein. Öljyä levitetään niin moneen otteeseen kuin puu pystyy sitä imemään. Ylimääräinen öljy hangataan pois pinnan kuivumisen jälkeen kuivalla siivouspyyhkeellä tai pinta pestään kevyesti. Liian usein suoritettu öljyminen tekee pinnan tahmeaksi, jolloin lika ja pöly tarttuvat siihen herkästi.
Tahrojen poisto	Tahrat poistetaan neutraalilla pesunesteellä, vaikeimmissa tapauksissa mineraalitärpätillä tai hiomapaperilla kalusteöljyn kanssa. Vaikeisiin tahroihin voi kokeilla hankaavaa pesuainetta, jonka jälkeen puhdistettu kohta on öljyttävä uudelleen.
Varottava	▪ Hankaavia siivousvälineitä ▪ Vahvoja emäksisiä puhdistusaineita ▪ Runsasta veden käyttöä ▪ Teräviä esineitä ▪ Värjääviä nesteitä

METALLI

Kalusteissa ja niiden osissa käytetään usein metallia, terästä, ruostumatonta terästä, kuparia ja messinkiä. Metallipinnat voivat olla pinnoitettuja tai pinnoittamattomia. Jauhemaalaus on pinnoitusmenetelmä, jossa kemiallisesti karhennetun metallin pintaan aikaansaadaan kulutusta kestävä maalipinta. Kuparin ja messinkiosat ovat yleensä lakattuja hapettumisen ehkäisemiseksi. Kromaus on sähkökemiallisen reaktion avulla aikaansaatua pinnoite, joka muodostuu nikkelistä ja kromista. Kromaus voidaan tehdä paitsi metallin, myös muovin pinnalle.

PINNOITETTU METALLI, JAUHEMAALATTU PINTA

Hoito ja suojaus	Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä (esim. astianpesuaineliuos) kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata.
Tahrojen poisto	Laimentamattomalla neutraalilla pesuaineella, minkä jälkeen kosteapyyhintä ja kuivaus.
Varottava	▪ Happamia puhdistusaineita ▪ Voimakkaita liuotepuhdistusaineita

LAKATTU PINTA

Hoito ja suojaus	Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata.
Tahrojen poisto	Laimentamaton neutraali pesuaine kaikille tahroille, minkä jälkeen kosteapyyhintä ja kuivaus.
Varottava	▪ Hankausaineita ja karkeita pesimiä. Messinki- ja kuparipinnat alkavat tummua suojalakan vaurioituttua ▪ Happamia puhdistusaineita ▪ Voimakkaita liuottimia

KROMATTU PINTA

Hoito ja suojaus	Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Kromia voidaan myös kiillottaa sille erikseen suunnitellulla kiillotusvahalla.
Tahrojen poisto	Laimentamaton neutraali pesuaine sopii kaikille tahroille, minkä jälkeen tehdään kosteapyyhintä ja kuivaus.
Varottava	▪ Hankausaineita ja karkeita pesimiä ▪ Happamia puhdistusaineita ▪ Voimakkaita liuottimia

PINNOITTAMATON METALLI

Hoito ja suojaus	Puhdistuakseen lakkaamattomat metallit vaativat oman kiillotusaineensa. Kupari, messinki ja pronssi saattavat kiillottua pelkällä pesulla. Pestävä neutraalilla tai heikosti emäksisellä pesunesteellä. Puhdistusainetta voidaan hieroa sellaisenaan pinnalle. Huuhdellaan ja kuivataan hyvin. Kiillotusaineella kiillottamisen jälkeen pintoja ei pestä, jos halutaan suojakalvo tummumista vastaan. Lopullisen kiiltonsa pinta saa, kun sitä hangataan voimakkaasti kuivalla siivouspyyhkeellä. Ruostumaton teräs puhdistetaan käyttäen joko neutraalia tai heikosti emäksistä puhdistusainetta. Mikäli pinnoilla on rasvaista likaa, voidaan käyttää emäksistäkin ainetta. Kosteapyyhinnän jälkeen pinnat on hyvä kuivata. Ikkunanpuhdistusainetta voi käyttää silloin tällöin. Se poistaa rasvaista likaa ja kuivuu nopeasti pisarajälkiä jättämättä.
Tahrojen poisto	Laimentamaton neutraali tai heikosti emäksinen puhdistusaine kaikille tahroille. Ruostumattoman teräksen puhdistamiseen sopivat valkopesuaineet, klooripitoiset puhdistusaineet ja koneastianpesuaineet. Hapettumien poistoon sopii metallinpuhdistusaine.
Varottava	▪ Hankausaineita ja karkeita pesimiä ▪ Happamia puhdistusaineita ▪ Kuuman keittoastian nostamista suoraan keittolevyltä teräspöydälle, koska pinta laajenee ja saattaa kupruilla. Ruostumattoman teräksen pinta voi tummua kovan kuumennuksen vaikutuksesta.

MUOVI JA LAMINAATTI

Huonekaluja tai niiden osia valmistetaan myös muovista. Muovia voidaan maalata, lakata, kromata ym. Eri materiaaleilla on hyvin erilaisia ominaisuuksia, joihin myös valmistusmenetelmä vaikuttaa.

Korkea- ja matalapainelaminaatteja käytetään asuntilojen kiinto- ja irtokalusteissa. Valmistettavat laminaatit viimeistellään aina käyttökohteen vaatimukset huomioiden.

KOKOMUOVISET KALUSTEET

Kokonaan muovisia huonekaluja tehdään yleensä valamalla, ruiskupuristamalla tai tyhjiömuovaamalla levystä. Lasikuituvahvisteisia muoveja käytetään harvoin. Käytössä olevia muovilaatuja ovat polyuretaani (PU), polypropeeni (PP), akrylinitrililbutadienistyyreeni (ABS), polystyreeni (PS), polyamidi (PA) jne.

PINNOITETUT MUOVIKALUSTEET

Pinnoitteet voivat olla muoveja kuten polyvinyylikloridia (PVC) ja polyolefiineja tai muovihartseilla kyllästettyjä papereita, kuten korkeapainelaminaattia tai melamiinimuovikalvoa, joita käytetään esimerkiksi keittiökalusteissa.

Korkeapainelaminaatin pintakerroksena on mekaanista kulutusta ja kemiallista rasitusta kestävä kerros. Sen vuoksi se kestää hyvin kotitaloudessa käytettäviä happoja, emäksiä, liuotepuhdistusaineita ja kuumuutta noin 180 °C. Suoraan uunista tai keittolevyltä nostettujen kattiloiden ym. alla on aina käytettävä alustaa.

Matalapainelaminaatti on huomattavasti ohuempaa kuin korkeapainelaminaatti eikä ole käytön ja hoidon kannalta yhtä kestävää kuin korkeapainelaminaatti.

PVC- ja polyolefiinikalvot liimataan levyn tai listan pintaan. Näiden kalvojen kemiallinen kestävyys on hyvä, mutta hankaavia aineita ne eivät kestä.

Hoito ja suojaus	Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Jotkut muovit sähköistyvät ja keräävät herkästi pölyä. Sähköisyyttä voit vähentää jättämällä nihkeä- tai kosteapyyhinnän jälkeen huuhtelun ja kuivaamisen pois.
	Puhdista pinttyneet pinnat laimentamattomalla neutraalilla pesunesteellä liuottaen. Huuhdellaan ja kuivataan. Vaalean pinnan voit puhdistaa valkaisuaine- tai valkopesujauheliuksella. Jos käytetään klooripitoista puhdistusainetta, puhdistusveden on oltava haaleaa, jotta kloori ei haihdu. Muita puhdistusaineita ei saa sekoittaa desinfioiviin aineisiin.
	Korkeapainelaminaateille suositellaan puhdistusaineeksi vettä ja mietoja hankausaineettomia pesuaineita. Valkaisuaineita tai valkopesujauheliuksia ei suositella.
Tahrojen poisto	Laimentamaton neutraali pesuaine kaikille tahroille. Väritahrat ja veteen liukenemattomat tahrat poistetaan mineraalitärpätillä tai denaturoidulla sprillä, lopuksi kosteapyyhintä.
Varottava	▪ Hankaavia siivousvälineitä ▪ Hankausaineita ▪ Teräviä esineitä ▪ Kuumia esineitä ▪ Värjäviä nesteitä ▪ Vahvoja emäksisiä sekä happamia puhdistusaineita ▪ Asetonin käyttöä polystyreenin ja akryylimuovien puhdistuksessa

LINOLEUMI

Linoleumi on aito luonnontuote, jonka raaka-aineena on pääosin pellavaöljy, puujauho ja/tai korkkirouhe sekä kalkkikivijauho. Linoleumin alusta on yleensä joko pahvia tai juuttia, joka liimataan kalusteen pinnalle. Linoleumia käytetään pöytäpinnoitteena ja kalusteiden pinnoitteena. Linoleumi tuotteet käsitellään likaa hylkiväksi jo valmistusvaiheessa joko lakkaamalla tai vahaamalla. Vahattu pinta ei ole yhtä kestävä kuin lakattu, mutta se on helpompi pitää siistin näköisenä. Ostettaessa kalusteita on varmistettava, miten linoleumipinta on viimeistelty, jotta sitä voi hoitaa pinnoitteelle parhaiten sopivalla tavalla.

Hoito ja suojaus	Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Päivittäiseen puhdistukseen soveltuu hyvin mikrolina. Pinttyneet pinnat puhdistetaan laimentamattomalla neutraalilla pesunesteellä liuottaen, jonka jälkeen pinta huuhdellaan ja kuivataan.
	Vahatun linoleumin pinnoite voidaan uusia tarvittaessa. Öljyvahaa levitetään ohut kerros ja annetaan kuivua. Lakattu linoleumipinta voidaan myös uudelleen lakata. Sopiva lakka pitää tarkistaa myyjältä.
Tahrojen poisto	Kaikille tahroille ensin laimentamaton neutraali pesuneste. Väritahrat ja veteen liukenemattomat tahrat poistetaan mineraalitärpätillä tai denaturoidulla sprillä, lopuksi kosteapyyhintä ja kuivaus. Vahatulle pinnalle voidaan tehdä tahrannoisto ja ehostus ohennetulla öljyvahalla. Näin voidaan käsitellä myös kuumuuden ja kosteuden jättämiä jälkiä.
Varottava	▪ Hankaavia siivousvälineitä ja -aineita ▪ Vahvasti emäksisiä sekä happamia puhdistusaineita ▪ Voimakkaita liuottimia, kuten asetonia ja tinneriä ▪ Kuumia esineitä tai kuumaa vettä ▪ Runsasta veden käyttöä ja pitkäaikaista nesteen vaikutusta ▪ Värjäviä nesteitä, erityisesti kahvia ▪ Syviä naarmuja, joiden kautta rasva voi tunkeutua linoleumiin

LASI

Huonekaluissa käytetään erilaisia lasityyppejä:

- Antiikkilasi on lasia, joka on valmistuksen yhteydessä saatu näyttämään vanhalta lasilta.
- Float-lasi on yleisin, uusimman tekniikan mukaan valmistettu lasi.
- Karkaistun lasin kestävyyttä on parannettu ja se on niin sanottua turvalasia, joka hajotessaan menee pieniksi sirpaleiksi. Sitä käytetään kuten laakalasia pöytälevyinä sekä kaapeissa ja vitriineissä.
- Laminoidussa lasissa on kaksi lasikerrosta, joiden välissä on muovia.
- Ornamenttilasi on kuvioitua lasia.

Hoito ja suojaus	Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesuaineessa tai ikkunanpuhdistusaineessa kostutetulla siivouspyyhkeellä, kuten ikkunapyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata.
Tahrojen poisto	Tahrojen poistoon tai lasipinnan kirkastamiseen voidaan käyttää erikoisaineita puhdistusaineen oman ohjeen mukaan. Kiinteät tahrat poistetaan raapalla.
Varottava	▪ Hankaavia siivousvälineitä ▪ Hankausaineita ▪ Vahvasti emäksisiä puhdistusaineita ▪ Iskuja ja kolhuja ▪ Raskaiden tavaroiden säilyttämistä tavallisella lasihyllyllä

KIVI

Luonnonkiveä käytetään yleisimmin lattioissa, pöytäpinnoissa ja seinissä. Luonnonkiven yleisimmät pintakäsittelyvaihtoehdot ovat hionta ja kiillotus. Ne vaikuttavat eri tavoin kivipinnan väriin ja peilautuvuuteen: pinta on kuvastava ja väritykseltään voimakas, hiottu pinta on kiillotettua vaaleampi ja himmeämpi.

Huokoisten kivipintojen tiiviyyttä voidaan parantaa pintahuokosiin tunkeutuvilla suoja-aineilla. Käsittely suojaa pintaa likaantumiselta, vedeltä ja tahroilta sekä parantaa jonkin verran kulutuksen kestävyyttä.

Jäljitelty kivi on usein lastulevyä, joka on pinnoitettu kuvioidulla pinnoitteella ja sen jälkeen käsitelty polyesterilakalla. Sitä hoidetaan kuten lakattua puupintaa.

GRANIITTI

Graniitti on kova kulutusta ja kosteutta kestävä helppohoitoinen materiaali. Kosteana kivipinta on tummempi kuin kuivana.

Hoito ja suojaus	Nihkeä- tai kosteapyyhintä neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Käytössä vaurioituneen kivipinnan voi hioa moneen kertaan.
Varottava	▪ Hankaavia siivousvälineitä ▪ Hankausaineita ▪ Vahvasti emäksisiä puhdistusaineita ▪ Rasvaa (Rasva uppoaa pintahuokosiin tummentaen pinnan ja on vaikea poistaa. Haitta ei korostu, kun esimerkiksi keittiössä käytetään leipoessa alustaa tasaisesti.)

MARMORI

Pöytäpintoina käytetään myös marmoria, jonka pinta on joko himmeä tai kiillotettu; käsittelemätön tai lakattu.

Marmori ei sovi keittiön työtasoksi, koska se imee herkästi rasvaa ja likaa.

Hoito ja suojaus	Kosteapyyhintä neutraalissa pesuaineliuoksessa kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Pinta suojataan vesivahalla tai saippuaa sisältävällä hoitoaineella. Lakattua kivipintaa hoidetaan samoilla periaatteilla kuin lakattua puuta. Käytössä vaurioituneen kivipinnan voi hioa moneen kertaan.
Varottava	▪ Hankaavia siivousvälineitä ▪ Hankausaineita ▪ Vahvoja emäksiä sekä happamia puhdistusaineita ▪ Rasva-, väri- ja happotahroja (Käsittelemätön marmoripinta imee herkästi likaa ja vioittuu esimerkiksi virvoitusjuomien, punaviinin, punajuuren, hedelmien ja värikynien aiheuttamista tahroista.) ▪ Voimakkaita lämmönvaihteluja. Erityisesti lakattu marmoripinta on herkkä lämmönvaihteluille. ▪ Kukkaruukusta tms. valuvaa vettä

VERHOILTUJEN KALUSTEIDEN HOITO

VERHOILUMATERIAALIT

Verhoilluissa kalusteissa on päällismateriaalina joko kangas, nahka tai muovipinnoitteinen kangas. Pehmeäpintaisissa kalusteissa pöly ei näy selvästi, minkä vuoksi ne helposti jäävät puhdistamatta. Epätasaiseen, pehmeään pintaan kertyy kuitenkin pölyä jopa enemmän kuin sileään. Päälysteeseen painunut pöly samentaa värejä, tekee nuhruisen näköiseksi ja yleensäkin kuluttaa pehmeää pintaa. Nukkakankaat toisaalta usein näyttävät nuhruisilta, kun niissä on istuttu, mutta se saattaa johtua vain nukan kaatumisesta tai kääntymisestä, jolloin valo kankaan pinnasta peilautuu epätasaisesti. Harjaamalla tai imuroimalla kangas saadaan nukkapinta taas näyttämään tasaisemmalta.

Verhoilumateriaali on valittava käyttötarpeen mukaan. Esimerkiksi jatkuvasti käytettävään huonekaluun sopii kestävä ja helposti puhdistettava materiaali. Valitsemalla helppohoitoinen materiaali ja sellainen kuosi ja väri, jossa pieni tahra tai likaantuminen ei heti näy, helpotetaan omaa työtä. Myyjän asiantuntemusta kannattaa hyödyntää.

Huonekalujen verhoilussa käytetään erilaisia materiaaleja. Tämä on otettava huomioon myös niiden hoidossa ja puhdistuksessa. Tekokuituiset kankaat ovat helppohoitoisempia ja kestävämpiä käytössä kuin esim. puuvilla tai pellava. Luonnonkuidut näyttävät kauniilta, mutta saattavat likaantua herkästi, koska imevät helpommin kosteutta kuin tekokuidut.

Huonekalukankaille tehdään monenlaisia käyttö-, puhdistus- ja turvallisuusominaisuuksia parantavia käsittelyjä. Suomessa myytävät pehmustetut istuinhuonekalut eivät saa syttyä savukkeesta. Kaikki verhoilumateriaalit ovat palotestattuja.

Huonekalujen päälliset ovat toisinaan irrotettavia ja erikseen pestävissä, mutta päällisissä oleva vetoketju ei ole siitä takeena. Vetoketjun tarkoituksena on saada päälliset helpommin pehmusteen päälle. Pesussa päällinen saattaa kutistua tai kankaan reunat voivat rispaantua. Onkin syytä aina noudattaa valmistajan antamia pesuohjeita.

TÄYTEMATERIAALIT

Huonekalun verhoilussa pehmusteena voivat olla esimerkiksi joustimet ja lisäpehmuste, polyuretaanivaahtomuovi, polyesterivanu, höyhen tai untuva. Jokaisella pehmusteella on omat ominaisuutensa, jotka on syytä ottaa huomioon. Esimerkiksi untuvan luonteeseen kuuluu täytteen valuminen ja muotoutuminen verhoilumateriaalin sisällä. Tämä ei siis ole valmistusvirhe. Varovaisesti pöyhimällä voit yrittää palauttaa alkuperäisen muodon. Pehmustettu huonekalu muovautuu aina käytössä. Täytemateriaali saattaa aikaa myöden painua kasaan ja näin kangas jää löysemmälle. Tätä ominaisuutta voit ehkäistä valitsemalla esim. napitetun tai sisään vetoja sisältäviä huonekaluja, joissa painaumat eivät niin helposti näy.

TEKSTIILIPÄÄLLYSTEET, KANKAAT

Tekstiilimateriaalit, joita huonekaluissa käytetään ovat usein sekoitteita. Kuituja yhdistämällä pyritään parantamaan esim. hoito-, ja käyttöominaisuuksia tai materiaalin lujuutta. Sekoitteissa käytetään sekä luonnonkuituja että tekokuituja.

Hoito-ohjeissa kerrotaan ne hoitotavat, jotka sopivat kaikille sekoitteen eri materiaaleille. Mikäli hoito-ohje sallii vesipesun, voidaan kalusteen tekstiilit pestä painehuuhtelukoneella tai höyrypesimellä. Veden sietokyky kannattaa tarkistaa huonekalun huomaamattomaan kohtaan. Aremmille tekstiileille löytyy vaahto- tai jauhepesuaineita, joilla puhdistus on hellävaraisempaa.

Hoito ja suojaus	Noudatettava aina päällisestä annettuja hoito-ohjeita. Irrotettavat päälliset: imuroidaan kevyesti käyttäen tekstiilisulaketta. Kemiallinen pesu tai vesipesu tekstiilin pesuohjeen mukaan. Kiinteät päälliset: imuroidaan kevyesti käyttäen tekstiilisulaketta. Vaahtopesu (ei kovin likaisille huonekaluille). Myös siivousliikkeet puhdistavat tekstiilihuonekaluja ja vuokraavat painepesulaitteita. Puhdista kangas siivousvälineellä painellen, sillä hankaaminen ja harjaaminen tekevät sen nyppyiseksi.
Tahrojen poisto	Tahrat kannattaa poistaa välittömästi, jotta ne eivät pinty. Kavan ollut tahrha hankautuu aina vain syvemmälle kuituun ja se on vaikea saada kokonaan pois. Tahrnopoistoaineen vaikutusta kannattaa kokeilla ensin huomaamattomaan kohtaan. Poistettaessa käsitellään vain itse tahrha. Kiinteä lika irrotetaan varovasti kaapimalla esimerkiksi lusikalla. Kosteus imeytetään talouspaperiin. Tahrat liotetaan, ei hangata. Tahrha poistettaessa työskennellään sekä tahrha kohden, että sieltä pois päin, ettei kankaalle jää rengasta. Vettä tai tahrnopoistoainetta kannattaa käyttää säästeliäästi, koska alla oleva materiaali voi vahingoittua tai värjätä päällisen. Turvallisinta, jos se on mahdollista, olisi tahrnopoiston jälkeen pestä koko tuote joko painehuuhtelukoneella tai höyrypesurilla. Jos vaihdetaan tahrnopoistoainetta, annetaan edellisen kuivua. Pienemmillä pinnoilla olevan kevyen lian voi poistaa pehmeällä, puhtaalla ja värittömällä pyyhkeellä. Tahrat on helpompi poistaa, jos verhoilumateriaalin käsittelee ennen käyttöä ja pesun jälkeen tekstiilipinnan suoja-aineella. Aine estää tekstiilipinnan likaantumista ja tahrnaimetyymistä tekstiiliin.
Varottava	▪ Verhoilumateriaalin hoito-ohjeen vastaisia toimenpiteitä ▪ Valkaisevia puhdistusaineita värikkäillä kankailla ▪ Liiallista hankaamista (Esimerkiksi liiallinen hankaaminen imuroitaessa kuluttaa kangasta.) ▪ Nukkautuvien kankaiden harjaamista ▪ Teräviä esineitä ▪ Runsasta veden käyttöä ja kosteutta ▪ Tamppaamista, sillä kankaan sidokset saattavat vaurioitua ▪ UV-valoa, kuten kukkalamppuja ja suoraa auringonpaistetta

TEKONAHKA

Tekonahka on muovia tai muovitettua kangasta ja sitä hoidetaan kuten muoveja. On varottava kuitenkin liuottimien käyttöä.

Hoito ja suojaus	Nihkeä- ja kosteapyyhinta neutraalissa pesunesteessä kostutetulla siivouspyyhkeellä. Kosteapyyhinnän jälkeen pinta on hyvä kuivata. Jotkut muovit sähköistyvät ja keräävät herkästi pölyä. Sähköisyyttä voi vähentää jättämällä nihkeä- tai kosteapyyhinnän jälkeen huuhtelun ja kuivauksen pois. Pinttyneet pinnat puhdistetaan laimentamattomalla neutraalilla pesuaineella liuottaen. Sen jälkeen pinta huuhdellaan ja kuivataan.
Tahrojen poisto	Laimentamaton neutraali pesuaine kaikille tahroille
Varottava	▪ Liuottimia ▪ Hankaavia siivousvälineitä tai -aineita ▪ Vahvoja emäksisiä sekä happamia puhdistusaineita ▪ Teräviä esineitä ▪ Kuumia esineitä ▪ Värjääviä nesteitä ▪ Hoito- ja suoja-aineita, jotka ei ole tarkoitettu tekonahan hoitoon (esimerkiksi jotkut nahan hoitoaineet)

NAHKA

Huonekalujen verhoilussa käytetään erilaisia nahkalaatuja: aniliini-, semianiliini-, mokka- ja nupukkinahkaa sekä peitevärjättyä nahkaa. Huonekalunahassa on useimmiten, suojaava pintakäsittely, mutta se voi olla myös käsittelemätön tai pelkästään värjätty. Tavallisin on kuitenkin peitevärikäsitteily ja suojaava pintakäsittely. Tämä saa aikaan sen, että nahka kestää paremmin likaa, vettä ja rasvaa.

ANILIININAHKA, SEMIANILIININAHKA JA PEITEVÄRJÄTTY NAHKA

- Aniliininahka on laadukkain nahkatyyppi, jonka luonteeseen kuuluu luonnon aiheuttamien epäsäännöllisyyksien kuten arpeutumien ja värisävyjen näkyminen. Ne ovat ikään kuin aitouden merkkejä. Ohuen pintakäsittelyn vuoksi aniliininahka on muita nahkalaatuja arempi ja patinoituu käytössä.
- Semianiliininahka on nahka, joka on värjäyksen jälkeen sävytetty läpikuultavilla väreillä. Sen luonteeseen kuuluvat myös tietyt epätasaisuudet. Läpivärjäyksen lisäksi peitevärjätyn nahan pinnassa on erivahvuisia värikerroksia. Nahan pintaan voi olla painettuna sen pintaa tasoittava kuviointi eli martiointi.

Hoito ja suojaus

Käytetään vain huonekalukauppiaan suosittelemia verhoilunahalle tarkoitettuja puhdistus- ja hoitoaineita tai saippualliuosta. Erilaiset yleispuhdistusaineet voivat aiheuttaa vaikeasti korjattavia vaurioita. Säännöllinen imurointi. Pölyt pyyhitään nahkahuonekalusta nihkeällä siivouspyyhkeellä tai sienellä.

Tahrojen poisto

Painellaan mietoon saippuaveteen kostutetulla siivouspyyhkeellä tai sienellä, ei saa hangata.

Varottava

- Bensiiniä ja liuotepuhdistusaineita
- Emäksisiä ja happamia puhdistusaineita
- Hankausaineita
- Kuivaa huoneilmaa, kuumaa ilmaa kuten lämpöpatterin läheisyyttä tai auringon valoa
- Väriä päästäviä vaatteita vaalean nahan yhteydessä (Vaatteet saattavat värjätä nahan.)
- Hiuksista ja käsistä erittyvän rasvan pinttymistä
- Nahan kastelemista ja kastuneen nahan hankaamista

MOKKA- JA NUPUKKINAHKA

- Mokkanahka on valmistettu haljasnahasta.
- Nupukkinahka on valmistettu nahasta, jonka nappapinta on kevyesti hiottu samettimaiseksi. Myös nupukista saattaa lähteä irtonukkaa.

Hoito ja suojaus

Käytettävä vain huonekalukauppiaan suosittelemia verhoilunahalle tarkoitettuja puhdistus- ja hoitoaineita. Erilaiset yleispuhdistusaineet voivat aiheuttaa vaikeasti korjattavia vaurioita. Harjataan vaahtomuovisienellä tai makkaharjalla. Pöly nahkapäällisen poimuissa ja rypyissä kuluttaa pintaa. Säännöllinen hellävarainen imurointi tekstiilisulakkeella.

Tahrojen poisto

Painellaan mietoon saippuaveteen kostutetulla siivouspyyhkeellä tai sienellä, mutta ei saa hangata.

Varottava

- Bensiiniä ja liuotepuhdistusaineita
- Emäksisiä ja happamia puhdistusaineita
- Kuivaa huoneilmaa
- Väriä päästäviä vaatteita vaalean nahan yhteydessä (Vaatteet saattavat värjätä nahan.)
- Hiuksista ja käsistä erittyvän rasvan pinttymistä
- Nahan kastelemista ja kastuneen nahan hankaamista
- Kuumaa ilmaa kuten lämpöpatterit
- Auringon valoa

KALUSTEIDEN UUELLEENKÄYTTÖ JA KIERRÄTYS KÄYTTÖIÄN PÄÄTTYESSÄ

Kalusteiden elinkaarta kannattaa pidentää aina kun mahdollista, sillä se on ympäristöystävällisin ja taloudellisin ratkaisu. Jokainen uudelleenkäytetty kaluste vähentää uusien tuotteiden valmistukseen liittyviä raaka-aineiden kulutusta, energiankäyttöä ja hiilijalanjälkeä. Ennen kuin harkitset kierrätystä tai hävittämistä, arvioi, voiko kaluste palvella edelleen jossain muodossa.

Uudelleenkäyttö voi tarkoittaa esimerkiksi:

- Kalusteen siirtämistä toiseen tilaan tai käyttötarkoitukseen.
- Lahjoittamista tai myymistä eteenpäin, esimerkiksi kierrätyskeskukseen tai hyväntekeväisyysjärjestölle.
- Osien hyödyntämistä korjauksessa tai varaosina.
- Kalusteen kunnostamista, kuten pintakäsittelyä tai verhoilun uusimista.

Vasta kun kaluste on täysin käyttökelvoton eikä uudelleenkäyttö ole mahdollista, siirrytään kierrätykseen ja materiaalien asianmukaiseen lajitteluun. Näin varmistetaan, että arvokkaat raaka-aineet saadaan talteen ja jätehuolto toteutuu vastuullisesti.

MATERIAALIKOHTAISET LAJITTELUOHJEET

Irrota osat toisistaan ennen lajittelua ja lajittele materiaalit erikseen. Mikäli et ole varma materiaalista, vie kaluste kunnalliseen jäteasemaan, jossa lajittelu tehdään puolestasi.

Puu	Puujäte tai energiajäte. MDF ja lastulevy eivät sovellu kompostointiin.
Metalliosat	Irrota osat ja toimita ne metallijätteeseen.
Muoviosat	Kovamuovit muovijätteeseen, pehmeät muovit energiajätteeseen tai muovipakkauksiin.
Verhoilumateriaalit	Tekstiilipäälysteet ja nahka tekstiilikeräykseen, tekonahka muovinkeräykseen tai vaihtoehtoisesti energiajätteeseen, pehmustemateriaalit energiajätteeseen.
Lasi	Irrota ja toimita lasinkeräykseen.
Elektroniikka	Irrota sähköosat ja toimita SER-keräykseen. Poista paristot ja akut erilliskeräykseen.